

מבוי שהוא גבוה פרק ראשון עירובין

ו

עין משפט
נר מצוה

לר א מיי"ט מ"ה
שנת ה'ת"ש ע"ע
לח ס"י ע"ה ס"ב
לה ב מיי"ט מ"ה
שנת ה'ת"ש ע"ע
עין דרכנו א מ"ש ע"ע
לח ס"י ע"ה ס"ב
מבוי
לו נ ע"ש לח ס"ב
שנה ס"ב

רבינו חננאל

בר' ופרקין סבר רב
הנא ברית דרב יהושע
פירצת מבוי נמי בעשרה
רצ א"ש אכר אלו
הי"טא בכבוי ח'ל
צריך לחי מה נפשך אי ר' הונא
עובד נפש היר דתת (שיתים)
בעומר סרובה על ר' חננאל בר
הירוח אי פרוץ נפש יצחק בא
נידון משום לחי מאי
אמרת כי הירי נידון
היי ספק דבריהן וספק
דבריהן לחלף אכר
רב נתן בר' אמא אכר
רב פירצת מבוי כבדון
בעשר מאסעיתו כבדון
אמר בר' רב הונא
מן האשעז בר' רב
איקלע לרסוריא ועבר
עובדא כותיה א"ל נר
נר כלומר לא שהלכה
ברך אלא ראה אהן
שקילין והחמיר עליהן.
אמר רב נתן בר' יצחק
כרב התא מסתבא דתא
אמר רב בכבוי עקום
כפין טמא ונפרץ כסופו
שהוא כפו מצוריא ואמר
תורתו כפו מפולש יתר
אשער לומר כשפוצתו
יתר ע"ש ר' דהאמר
שמואל תורתו כסופו.
וביתר מעשר ליכא
מאן דכשער אלא דתא
כשפולש אלא פירצת
כבוי מצור בר' סבורא
ליה לרב וכל שווא יתר
מארכעה הרי הו' א
כשפולש ודתי רב נתן
שאינ מבוי עקום דקא
בקעי ביה רבים. סבלל
רבי דתא אע"ג דלא
בקעי רבים אכר.
מי"ש מדר' אמר רבי
אי"ש דאמר אב שחור
בו פלס חתיר פירצה
ער עשר. ופרקין תא
דר' אמר ר' אבי בדידות
תמן נידורין ת"ר כיצד
מערבין רה"ר עושה
צורת הפתח מיכן כו'
ער בה"א עושה דלת
מיכן ולחי א קורה
מיכן. ואקשטן וכי
מערבין רה"ר והתניא
יתר על כן א"ר יהודה

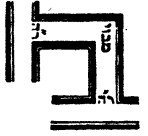
אחת והא אי אפשר לנמסר הכס נמי הואיל ולא ארעתייהו לבה בבת
אחת הוי כבדי שמים וי"ל הואיל ואי אפשר לנמסר אלא ע"י עורר
גדול לא העריתו לנמסר ולמוד בספק דבריהם וכן משמע מלשון
הקונטרס דפי' רוב בני אדם אין יכולים לנמסר והוי ספק לנמסר
ואסור או לא לנמסר ומותר וה"ר

שמעיה פי' דמלי למימר דבדי אדם
נמי אי אפשר לנמסר והא דפרוך
כעומד מותר משום דהוי כעין ספק
ספיקא שמה עומד מרובה ואפי' כי
לא נפיש ושוו כי הדדי מותר והשתא
שפיר קרי ליה ספק דבריהם אפי'
קשה מאי איריא ספק דבריהם אפי'
בדלוחייתא נמי שרי כיון דההיא
קרוצ מן האיסור דמטעם זה בני
למישרי בשחיטה במחלה על מחלה
וי"ל דהא דשרי הכא אי פרוץ נפיש
היינו כח' אמות מלוממות אבל שווא
יש מעט יותר ואפי' אי פרוץ נפיש
איכא ד' אמות ולכן לא שרי אלא
בספק דבריהם ואם תאמר דנפרק
ב' דכטורות (ד' י'): אמר נמלא מכוון
בין שתי עיירות לרבנן יצאו עגלה
אחת וישתו והשתא כל אחת חביבה
עגלה לעגלה דשמה קרובה היא ואפי'
מלוממות הא אמר הקרובה אפילו
קרובות וי"ל דממה נפשך סגי בלחם
אם חרקה היא פטורה ואי קרובה
היא ויולאה בשל תנאי מאי אמרת
דילמא מלוממות היא זה אינו מני'
מצידו בעשר מראשו בארבעה.
עשר אין פירושו כארבע'
דעשר כשל מטה וארבעה כשל מעלה:
דפתחא בקרן זוית לא עבדי
אינשי מיהו אם עשא'
כעין פתח במוזות ומשקוף הוי שפיר פתח כדאמר לעיל (ד' ה').
דפתח ליה בקרן זוית: **אחד** זה ואחד זה בד'. אם נפרץ בקרן
זוית אבל אם נפרץ מראשו בלא קרן זוית לא הוי בד' דלא פליג
אדרב יהודה דאמר לקמן (ד' י'): מבוי שהוא רחב ע"ו אמות מרחיק
ב' אמות ועושה פס ג' אמות והשתא הוי פירלה ב' אמות ומלידו
דהוי בד' הייט משום דקא ממעט בהילוכא אבל כשהפירלה בראשו
לא ממעט בהילוכא דלא שבקי פתחא רבה ועיילי בפתחא זוטא:
רב אמר תורתו כמפולש פ' בקונטרס דלריך לעשות לורת הפתח
בעקומותו דפולש מה שמפולש לחבירו הוי כמפולש לרה"ר'
ולשני פתחים לגד רה"ר יעשו לחי או קורה לכל אחד ובמילתא
דשמואל נמי דאמר תורתו כסופו פ' בשם רבו הזקן תורת מבוי
סופו לריך לעשות בעקומותו דהיינו לחי מיהו שם פי' פירוש אחר
תורתו כסופו ואין לריך בעקומותו כלום והלשון דחקו דכיון דתורתו
כסופו מה לריך לעשות בעקומותו וכפירושו משמע מדקאמר בסמוך
אי ביתר מעשר זהא לימא שמואל תורתו כסופו משמע ללרב
אחי שפיר וחי תורתו כמפולש קאי אפתחים דהיינו שרריך לעשות
לורת הפתח בלחם הפתחים ובשני לחי ולא בעקומותו אי"ל לרב
נמי קשה דלך יועיל לחי מלד אחד או אפי' לורת הפתח בלחם הפתח לריך למעט אבל
אי אשקומותו קאי כדפירש רש"י אחי שפיר לרב דסגי בצורת הפתח אפי' ביתר מ' הואיל ופתחי מבוי הפתחים לרה"ר לא
הו' יותר מעשר *דהא ל"ה מהני מן התורה אפילו לרב ביתר מ' כדאמרין לקמן (ד' יא.) גבי כלאים [ומיהו] לרתות
דהי נמי מני פריך לרב אלא דמקשה אליבא דשמואל טפי בפשיטות] ועוד יש לר"ה *מההוא מבוי עקום דהוה כשהכרעא
כ' ואזרכוהו לרתות ופירש"י עקום כמין ח' ולריך ב' דלתות לשני עקומות דאי לאו הכי די בלחם אחת ומיהו
ר"ה גרים ואזרכוהו דלת וכן כחוב ברוב ספרים ואפילו גרסינן דלתות *איכא למימר דמפולש גמור הוה ועקום
באלמע כוה
נמי כפירוש
רה"ר זה
שראה ל"ה כל בני המבוי: **כיצד**
רבוה וכן ב"ג דבעינן דריסו ס' רבוה וקשה לר"ה דבשנת כ"ה ודוק (ד' ה:) אמר דעגלות הוו תחתיהן ובנייהן ר"ה וחתיהן
לא היו ס' רבוה ואומר ר"ה דמ"מ דרכן היה ללחם ולבא בחומו דרך ועוד הקשה בדבגלי מדבר הו טף וגסינן לאין מספר ור"ה קשה
מערב רב ויש לומר דלא גמרי' ממשקן אלא מילתא דכתיבא במספרים: **ורח"ו** וקורה מכאן. אף על גב דלחי לא מהני ביתר
מצערה יעשה לחי רחב עד שיתמעט האויר מעשרה: **יתר** על כן אמר ר' יהודה. פירש הקונטרס לעיל מנייה איירי בצבונה
עלייה כ' דשרי ר' יהודה לטלטל תחתיה משום פי תקרה יורד וסופו וקאמר בבביתא יתר על כן אמר ר' יהודה אע"ג דליכא פי
תקרה שרי ר' יהודה הואיל ואיכא ב' מחילות מעלייהא והכי משמע בהדיא בתוספתא [במילתין פ"ז] דלהא קאי יתר על כן:

מלידו. כותל ארבע. ולא אלא ראשו אלא שיש ארבעה עמוד מן
הפתח עד הפירלה: **מראשו**. שהיה מבוי רחב כ' אמות וסמנו עשר
אמות כדחקן והרחב מעשר ימעט ונפרלה פירלה בלחמה כתיבה:
לא סיפולו מלא. לומר רב מכשר פירלה עשר גליו דהא רב
איקלע לדמחריא כ': **כספס מלא**.

עמי הארלים היו ומזולתן במלות
והחמיר עליהן לעשות סייג להרחיקן
מן העצירה כלום הגודר בקעה
פירלה לשומרה: **פבו עקום**.
ושני פתחו לרשות הרבים:
זוה

[לקמן ד:]

[לקמן ק:]
מגילין ק'.

ללד רשות הרבים לחי לכל רוח
בעקומותיה לריך לורת פתח דפולש
שהוא מפולש לחבירו הוי כמפולש
לרה"ר: **מורפו כספוס**. ואין לריך
בעקומותיה כלום אלא אלו עשין לחי
לפתחן ואלו עשין לחי לפתחן דלא
מלריכין לורת הפתח אלא לפתחים
המפולשין זה כנגד זה לרשות הרבים.
לחי תורתו כסופו תורת מבוי סופו
ולריך לעשות לחי בעקומותיה והיינו
לחי שטופים במבוי סופו חיה קבלתי
ממורי הזקן ו"ל: **אלימא ביתר**
מעשר. שרוב פתיח בעקומותו
יותר מעשר: **כספוס**. וכיסי בלחי לחי לחי יותר
מעשר במבוי סופו מי מהני וללשנא
קמא כיון דיותר מעשר הוי כחד מבוי
וכי האי גונא לא לימא שמואל דלאו מפולש הוא: **אלא לאו בעשר**.
אלמא פירלה לרדין לרב בארבעה: **מכלל דרב סוגא**. אפי' בפירלה
דלא בקעי רבים עגון שפירלה למקום מטופף או למקום מקולקל
בפתחים טופף ואין לריך רבים מלויים לעבור בלחמה פירלה אכר
נמי בארבעה: **פ"ש מדר' אפי' ופירצת אפי'**. דאמרין לעיל אם יש
שם פס ארבעה מהיר פירלה עד עשר אלמא פירלה מבוי מלידו
בעשר: פסס דליכא יודוי. שגשחיר מן הכותל ביסוד ג' או ל'
פתחים גובה על כל פני הפירלה שאינה עמה לעבור בה:
כסא. דאסרנא אלא בדליכא גידודי גידוד לשון פס: **ר"ש**. משמע
רחב שש עשרה אמה ועיר שמזיין בה ששים ריבוא ואין בה חומה
(או) שהיה ר"ה שלה מטון מעשר לשער שיהא מפולש חומה
לרגלי מדבר: **לורת ספספס מכאן**. בראשו אחד: **ולפי וקורה**.
בסוף העיר: **יתר על כן**. לעיל מנייה איירי בצבונה עלייה מנית
לביית שבטי לדי רה"ר וכן גשירים המפולשין לרה"ר דשרי ר' יהודה
לטלטלי תחתיה משום פי תקרה יורד וסופו כ"ל גגות העיר
וקאמר בבביתא יתר על כן אפילו היכא דליכא פי תקרה
הואיל

נמי קשה דלך יועיל לחי מלד אחד או אפי' לורת הפתח בלחם הפתח לריך למעט אבל
אי אשקומותו קאי כדפירש רש"י אחי שפיר לרב דסגי בצורת הפתח אפי' ביתר מ' הואיל ופתחי מבוי הפתחים לרה"ר לא
הו' יותר מעשר *דהא ל"ה מהני מן התורה אפילו לרב ביתר מ' כדאמרין לקמן (ד' יא.) גבי כלאים [ומיהו] לרתות
דהי נמי מני פריך לרב אלא דמקשה אליבא דשמואל טפי בפשיטות] ועוד יש לר"ה *מההוא מבוי עקום דהוה כשהכרעא
כ' ואזרכוהו לרתות ופירש"י עקום כמין ח' ולריך ב' דלתות לשני עקומות דאי לאו הכי די בלחם אחת ומיהו
ר"ה גרים ואזרכוהו דלת וכן כחוב ברוב ספרים ואפילו גרסינן דלתות *איכא למימר דמפולש גמור הוה ועקום
באלמע כוה
נמי כפירוש
רה"ר זה
שראה ל"ה כל בני המבוי: **כיצד**
רבוה וכן ב"ג דבעינן דריסו ס' רבוה וקשה לר"ה דבשנת כ"ה ודוק (ד' ה:) אמר דעגלות הוו תחתיהן ובנייהן ר"ה וחתיהן
לא היו ס' רבוה ואומר ר"ה דמ"מ דרכן היה ללחם ולבא בחומו דרך ועוד הקשה בדבגלי מדבר הו טף וגסינן לאין מספר ור"ה קשה
מערב רב ויש לומר דלא גמרי' ממשקן אלא מילתא דכתיבא במספרים: **ורח"ו** וקורה מכאן. אף על גב דלחי לא מהני ביתר
מצערה יעשה לחי רחב עד שיתמעט האויר מעשרה: **יתר** על כן אמר ר' יהודה. פירש הקונטרס לעיל מנייה איירי בצבונה
עלייה כ' דשרי ר' יהודה לטלטל תחתיה משום פי תקרה יורד וסופו וקאמר בבביתא יתר על כן אמר ר' יהודה אע"ג דליכא פי
תקרה שרי ר' יהודה הואיל ואיכא ב' מחילות מעלייהא והכי משמע בהדיא בתוספתא [במילתין פ"ז] דלהא קאי יתר על כן:

גליון השנים

תוס' ד"ה רב
אמר וכו' דהא
ה"ס מהני
מן התורה
ע"ן לקמן דף
כ"ט ט"ל ח"ט
ד"ה והא"ר
בא"ד איכא
לחמ' דמפולש
גמור ס"ו
ע"ן לקמן דף
י' פ"ב ח"ט
ד"ה ע"ש ע"ס

ומה [לקמן דף ת.]
דכ"ך נודיא ואיטו
שקומותו וכו' דהא
לפי' דילג דבני לאו
האלה לא רנו לעשות
לסם תיקון [ח"]

ומה [לקמן דף ת.]
דכ"ך נודיא ואיטו
שקומותו וכו' דהא
לפי' דילג דבני לאו
האלה לא רנו לעשות
לסם תיקון [ח"]